

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 4091/2023
11.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиле – противтужене АА из ... чији је пуномоћник Јован Мишчевић, адвокат из ..., против туженог – противтужиоца ББ из ..., чији је пуномоћник Александар Бодловић, адвокат из ..., ради вршења родитељског права и издржавања, одлучујући о ревизији туженог - противтужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 473/22 од 09.11.2022. године, у седници већа одржаној 11.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог - противтужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 473/22 од 09.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Кикинди, Судска јединица Нови Кнежевац П2 282/2021 од 30.08.2022. године, ставом првим изреке, тужбени захтев је делимично усвојен, па је другим ставом изреке разведен брак тужиле – противтужене и туженог – противтужиоца закључен ...2012. године у ..., уписан у матичну књигу венчаних за матично подручје ..., под текућим бројем ../2012. Ставом трећим изреке, малолетна деца парничних странака ВВ, рођен ...2012. године и ГГ, рођен ...2014. године, обојица у ..., поверени су тужили – противтуженој мајци на самостално вршење родитељског права. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени – противтужилац да на име законског издржавања мал. деце плаћа износ од по 12.000,00 динара месечно од 04.08.2021. године па убудуће, тако да доспеле рате плати одједном, у року од 15 дана, а будуће до 10. у месецу за претходни месец на текући рачун законске заступнице мал. деце, тужиле – противтужене АА. Ставом петим изреке, одређен је модел одржавања личних односа мал. деце са туженим – противтужиоцем на начин ближе наведен у овом ставу изреке. Ставом шестим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу преко досуђеног износа за издржавање у износу од по 12.000,00 динара по детету до траженог износа од по 15.000,00 динара месечно по детету. Ставом седмим изреке, одбијен је противтужбени захтев да мал. деца парничних странака буду поверена туженом – противтужиоцу на самостално вршење родитељског права да се обавезе тужила – противтужена да на име законског издржавања плаћа месечне износе од

2.000,00 динара од 01. до 10. у месецу на рачун туженог – противтужиоца од дана пресуђења док за то постоје законски услови, као и да личне односе тужиље – противтужене са мал. децом уреди на начин да се исти одвијају у складу са договором парничних странака, родитеља. Ставом осмим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 473/22 од 09.11.2022. године, жалба туженог је одбијена и првостепена пресуда у побијаном делу којим је одлучено о висини доприноса туженог децем издржавању (став четврти изреке), потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), Врховни суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Такође, другостепени суд није учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 396. ЗПП с обзиром да је ценио све битне жалбене наводе туженог којима се оспорава оцена изведених доказа од стране првостепеног суда и дао разлоге за оцену, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка које могу бити разлог за изјављивање ревизије у смислу члана 407. став 1. ЗПП. Битна повреда из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју тужени садржином ревизије указује није била предмет оцене овог суда јер се ради о повредама које се не могу сматрати ревизијским разлогом у смислу одредбе члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, у браку парничних странака рођено је двоје малолетне деце, ВВ ...2012. године и ГГ ...2014. године. Заједница живота странака је фактички престала у марту 2021. године, када се тужиља са малолетном децом иселила из породичне куће. Тужиља је завршила средњу школу, запослена је и остварује зараду између 34.000,00 и 36.000,00 динара месечно, власник је куће у којој је остао да живи тужени, а тужиља са децом живи као подстанар, а закупнину од 80 евра месечно плаћа тужени. Тужиља је оптерећена стамбеним кредитом са роком отплате од 30 година и месечном ратом од 80 евра, а финансијски јој помаже отац. Тужени је завршио основну школу и фризерски курс, запослен је са зарадом од око 85.000,00 динара месечно, има обавезу плаћања три кредита са укупном месечном ратом од око 20.000,00 динара. Малолетни ВВ сада има девет година, похађа трећи разред основне школе, а мал. ГГ седам година и ученик је првог разреда основне школе. Месечне потребе малолетне деце појединачно опредељене за школске и ваншколске активности су око 17.100,00 динара месечно за свако дете понаособ. Странке су се пред надлежним органом старатељства договориле да родитељско право самостално врши мајка, а малолетна деца често бораве код оца.

Врховни суд налази да је побијаном одлуком правилно примењено материјално право када је одлучено о о висини доприноса за издржавање малолетне деце од стране туженог, као родитеља коме деца нису поверена.

Према члану 73. Породичног закона родитељи имају право и дужност да издржавају дете под условима одређеним овим законом, а по члану 154. став 1. тог закона малолетно дете има право на издржавање од родитеља.

Критеријуми за одређивање издржавања прописани су чланом 160. Породичног закона, према коме се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1.). Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2.), а могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицања зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавеза да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3.).

Супротно ревизијским наводима, а полазећи од наведених одредаба материјалног права и правилно утврђених могућности туженог, као дужника издржавања и потреба мал. деце као поверилаца издржавања, применом критеријума за одређивање издржавања садржаних у члану 160. Породичног закона, и руководећи се њиховим најбољим интересом сагласно члановима 6. и 266. ПЗ, правилно су нижестепени судови оценили да је тужени у могућности да на име доприноса за издржавање мал. деце плаћа по 12.000,00 месечно од својих редовних примања, с обзиром на његове могућности да стиче зараду и стандард којим живи, водећи рачуна о минималној суми за издржавање која је важила у време пресуђења. Овим износом обезбеђује се задовољење услова за правилан и потпуни развој мал.деце, која су школског узраста, у складу са њиховим утврђеним потребама, а при томе се не угрожава егзистенција туженог као дужника издржавања, док ће преостала средства за издржавање деце обезбеђивати законска заступница која се свакодневно брине о њима, како потребним новчаним износом, тако и доприносом у виду рада и старања које и иначе свакодневно улаже у негу и подизање мал. деце. Наводи ревизије туженог којима се указује да су одређени новчани износи превисоко одмерени, односно да не одговарају укупним потребама, као ни осталим околностима које се пре свега тичу могућности туженог, као дужника издржавања, су неосновани.

Неосновано се ревизијом указује да је погрешном применом материјалног права суд у побијаној пресуди одлучио о обавези издржавања мал.деце почев од подношења тужбе па убудуће. Издржавање се по правилу досуђује од дана поднете тужбе, а само изузетно може се досудити од неког каснијег момента, али само у ситуацији ако дужник издржавања докаже да је све до тог момента давао издржавање и да су та давања одговарала његовим могућностима и потребама издржаваног лица, што у конкретној правној ствари није случај. Тужени као дужник издржавања није пружио доказе да је доприносио издржавању малолетне деце пре подношења тужбе сходно њиховим потребама и у складу са својим могућностима.

Ревизијски наводи туженог који се односе посредно или непосредно на чињенично стање које по његовом мишљењу није правилно или потпуно утврђено у спроведеном поступку, нису основани и не доводе у сумњу правилност побијане пресуде у погледу одлуке о издржавању малолетне деце и материјалног права садржаног у одредбама Породичног закона које су нижестепени судови правилно применили.

На основу изнетог применом чланова 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**